34

SPELLING BOOK

OF THE

KINIKA LANGUAGE

496.4
Kra/Beg
65182

00065182

BOMBAY BRANCH

OF THE

Royal Asiatic Society.

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 17 February, 2016

H-C-3

THE BEGINNING

OF A

SPELLING BOOK

OF THE

KINIKA LANGUAGE,

ACCOMPANIED BY

A TRANSLATION OF THE HEIDELBERG CATECHISM;

65182

BY THE
REV. J. L. KRAPF, D. PH.
AND THE
REV. J. REBMANN;
MISSIONARIES OF THE CHURCH MISSIONARY SOCIETY IN EAST AFRICA.

BOMBAY
AMERICAN MISSION PRESS.
T. GRAHAM, PRINTER.

1848.

49614
Kral/Beg
65182

MUANSO

WA

ĐUO ĐA MASOMO

GA

MANENO GA KINIKA,

VAMENGA NA

TEFSIRIYA KATEXISMO HEIDELBERGIKO,

OO ANDIKOA NI

J. L. KRAPF, D. PH.

NA

J. REBMANN,

AMISSIONARIO AOVIRIKOA NI MAKUTANO

GA

KIRIAKI YA KIENGLESE KU KARASA EVANGELIO

KAHIKAHI YA

AFRICA MAŠRIKIA

1848.

ALIFU YA KINIKA,

ZA KUAMBA,

HARUFU SA MANENO GA KINIKA.

HARUFU TIDE.

a b x d ď e f g h i j
k l m n o p r s š t t
u v w y z.

HARUFU BOMU.

A B X D Ď E F G H
I J K L M N O P R
S Š T T U V W Y Z.

MAVOKALI.

ZA KUAMBA

Harufu siriso na umiro wa heḏeye.

a e i o u

Makonsonanti

Za kuamba

Harufu sisiso na umiro vassivo vokali.

b x d ḏ f g h j̇ k l m
n p r s s̄ t t v w y z.

Madiftongi

za kuamba

Mavokali mairi gahendago umiro mumeŋga.

ai ê au ei

Mataro.

Mozi..... 1
Viri..... 2
Tahu..... 3
Enne..... 4
Zano..... 5
Tandahu..... 6
Fungahe..... 7
Nane..... 8
Kenda..... 9
Kumi..... 10
Kumi na menga..... 11
Kumi na viri.. 12
Kumi na tahu. 13
Kumi na enne 14
Kumi na zano 15
Kumi na tandahu..... 16
Kumi na fungahe..... 17
Kumi na nane 18
Kumi na kenda..... 19
Aserini..... 20
Talatini..... 30
Arbaini..... 40
Xamsini..... 50
Settini..... 60
Sabaini..... 70
Tamaniini.... 80
Tisseni..... 90
Gana menga. 100
Magana mairi 200
Magana mahahu..... 300
Magana ma'nne..... 400
Magana mazano..... 500
Magana mahandahu..... 600
Magana mafungahe..... 700
Magana manane..... 800
Magana kenda..... 900
Magana kumi hebba elf..... 1000
Elf na magana mazano..... 1500
Elf embiri..... 2000

Elf tahu..... 3000
Elf enne..... 4000
Elf zano..... 5000
Elf kumi..... 10000
Elf gana (hebbu lakki).... 100000
Elf elf (hebbu millioni) 1000000

Somo ra mozi.

ba	be	bi	bo	bu
xa	xe	xi	xo	xu
da	de	di	do	du
ḍa	ḍe	ḍi	ḍo	ḍu
fa	fe	fi	fo	fu
ga	ge	gi	go	gu
ha	he	hi	ho	hu
ja	je	ji	jo	ju
ka	ke	ki	ko	ku
la	le	li	lo	lu
ma	me	mi	mo	mu
na	ne	ni	no	nu
pa	pe	pi	po	pu
ra	re	ri	ro	ru
sa	se	si	so	su
s̄a	s̄e	s̄i	s̄o	s̄u
ta	te	ti	to	tu
ta	te	ti	to	tu
va	ve	vi	vo	vu
wa	we	wi	wo	wu
ya	ye	yi	yo	yu
za	ze	zi	zo	zu

Somo ra viri.

ab	eb̈	ib	ob	ub
ax	ex	ix	ox	ux
ad	ed	id	od	ud
ad̈	ed̈	id̈	od̈	ud̈
af	ef	if	of	uf
ag	eg	ig	og	ug
ak	ek	ik	ok	uk
al	el	il	ol	ul
am	em	im	om	um
an	en	in	on	un
ap	ep	ip	op	up
ar	er	ir	or	ur
as	es	is	os	us
aš	eš	iš	oš	uš
at	et	it	ot	ut
az	ez	iz	oz	uz

Somo ra tahu

Si hi. ni ie. na ao. uwe to. ya zi. wa sa va d̈a ra. Hia ni atu ai. sio, ni atu azo. Niva mimi witu vizo. Hensa atu ossi, ela si hensa mai ga atu. Lola, hewe baba na mayo. Hensa d̈uo d̈a B'ana Yesus Xriṣtos. Muhense Mulungu kua kulla moyoo, kua kulla roxo yo, na atu ossi za moyoo. Enzo hewe Mana, hala kitu hiki kizo.

Somo ra enne.

Muanso na m'iŝo wa mafunsio gossi ni hiu: oga wa Mulungu ni muanso wa akili embizo. Enzoni himui ahoho, nenda a-funsia muimui oga wa Mulungu. Kua majira ga uhohoo kumbukira Mulungu muumbazio, sisiso zamboe ku fika miaka undavogomba, sisihensa kamarre. Muanso londani uzumbe wa Mulungu na sedekiye, na witu viossi visalafio vinda ongesoa kuenu. Husikire m'iŝo wa mafunsio gossi: Muogove Mulungu, timisa amrise; witu-hivi-vina a hamira atu ossi. Hakika ya Mulungu undareha emberre sa maalamusige kasi sossi sosokala embizo hebbu embî.

1, Yesus Xristos fania
Moyowango empia
Uwe muokosi wango,
Uzi usa maigango.
Yesus Xristos fania
Moyo wango empia.

2, Uwe una baraka,
Uwe una rehema,
Uwe uzi salibiwa

Vatu vango—nasikira
Mimi, niki amini,
Nenda hewa sedeki.

3, Uwe una mania
Mino sina furaha,
Mino sina mulangasa,
Ela uwe kuka hasa,
Mimi ku patiroa
Mulangasa, furaha.

4, Hivi nenda mania,
Kua moyo empia
Ku timisa mahensigo,
Na ku kala to maliyo.
Hivi nendamania,
Muno ku ereroa.

KATEXISMO

ZAKUAMBA

KANDI YA MAFUNSIO GA AXRISTIANO,

GAGO IKOA LUASU

KUA MANENO MAFUHI GA KU USA

NA KU UZA,

KU FUNSIA ANIKA

ENJIRA

YA USIMA WA MILELE.

---

1. Mauso. Usimani na mafuazini kikuzesiaƌo ki-ku-hurisaƌo kitu kibomu ƌani?

Mauzo. Mimi kua muiri wango na moyowango, kua usima wango na kuffua kuango kutsa kala mali ya moyowango, ela ku kala mali ya Yesus Xristos, Muokosiwango mu-

aminifu; hakika ie uzisengesa milazoye za makombolo ga kamiri kua utu wa maigango gossi. Naye uzini-okola kahiri mua kulla engufu ya Sētani, una-ni-rinda hivio, hatta luzerre lumenga kalu-bua kizoani muango vassivo mahensi ga Babawango arie embinguni.

Na witu viossi winaerekera kunipatira uokofuwango wa milele, wina-ni-avuisa kua engufu ya Roxo Takatifu, ku enjira usima wa milele, na hivio wina-ni henda tayari mimi ku londa ku kala yakwe kua moyowango ossi milele na milele.

2. Ms. Ela mahuriro higa ku-kubuma engufu ya ku sagala na kuffua kua furaha, witu vengavi winalondoa kuako kuwi-mania?

Mz. Witu wihahu.

1) nimanie ubomu wa maigango na maśaka gango; 2) mambo gani mimi ku lafiroa maigango na maśaka gango gossi; 3) mambo gani kum-śukuru Mulungu kua utu wa uokofu azio ni-hendera.

Fungu ra mozi.

Kua utu wa maśaka ga mutu.

3. Ms. Mua luavi unamania mā-sākago?

Mz. Mua sērria ya Mulungu.

4. Ms. Sērria ya Mulungu ina-londa-ze kuehu?

Mz. Maneno gagogomboa ni Xristos kahikahi ya Evangelio ya Matteos, ukomo wa 22, maverso ga 36—40: Muhense Yehova Mulunguo kua moyoo kamiri, kua roxo yo kamiri, kua niaiyo kamiri. Amri hi ni bomu na ya mozi. Amri ya viri ni kara-kara nayo: muhense muyao za moyoo. Kua amri hisi embiri sērria iossi na aprofeta aziguirana.

5. Ms. Ela unaidima ku timisa amri hisi kua kamiri?

Mz. Si idima ku timisa; hakika yango kua tabiayango nasama bassi ku heha na Mulungu na muya-wango.

6. Ms. Ela Mulungu uzi-mu-umba mutu kua ui na uzofi?

Mz. Sefio. Ela Mulunga uzimu umba mutu muzo za karakara ya Mulungu, za kuamba, kua sedeki na uzuko wa suafi; mutu ku-m-mania to Mulungu Muumbaziwe, na kua moyowe ossi ku-mu-hensa, na

ku sagala vamenga naye kua wizo via milele, na ku-m-sūkuru na ku-mu-humikira.

7. Ms. Mua luavi hikara uziola uzofi wa mutu?

Mz. Mua Adam babawehu wa mozi, na mua Xawa mayowehu wa mozi. Ao azihalifu amri ya Mulungu kahikahiya samia. Majira higara wî wizienjira tabiayehu za sūmmu, na suisui hossini huzihenderoa mimba, huzifialoa kua ui.

8. Ms. Ela maigehu ni mabomu hivi hatta ku-hu-kahasa suisui ku henda wizo, hebbu ku samia moyowehu ku henda wî viossi bassi?

Mz. Endefio, kuamba kahufialoa kana ya viri kua Roxo Takatifu.

9. Ms. Ela Mulungu kakakàla mugniagnanii kuà utu aziolonda kua sērriaye kitu kissido idimikana ni mutu kụ-ki-henda?

Mz. Sefio; hakika ya Mulungu uzi-mu-umba mutu hivi haltâ mutu kakarire na mašaka, ku timisa sērriaye. Ela mutu kua werefu wa Sētani, na kua kasidi uzibananga engufu, Mulungu aso-m-bumira tabiaye.

10. Ms. Na Mulungu unda-m-riđa mutu asivo-m-sirrimia kua utu wa uhalifu we na makanioge?

Mz. Sefio, kanda-m-riđa; hakika ya Mulungu yuna koro bomu zulu ya mai gossi, mutu agoga-pata kua mafiasige, na zulu ya mai azigoga henda kua kasise; na Mulungu kua maalamusi ga jeri unda-mu-rivira mutu fungure kahikahiya urumengu hiuna kahikahi ya urumengu undaokuza, za aviogomba: "uzilaniwa kulla mutu ambaye kuambà kakaguirana na kitu đossi kiandikoađo đuoni đa šerria, ku-ki-timisa."

11. Ms. Ela Mulungu si muhenda rehema?

Mz. Mulungu sibassi yuna rehema, ela yuna sedeki kahiri. Na sedekiye inalonda, dambi iossi yoyohendoa zulu ya ubomu wa Mulungu ku sirrimioa na mašaka mabomu ga muiri na ga moyo milele na milele.

FUNGU RA VIRI.

Kua utu wa uokofu wa mutu.

12. Ms. Ela mambo gani suisui hunakimbira sirrima yoambayo ku-

amba ma alamusi gagolókago 'ga Mulungu gandareha zuluyehu, urumenguni hiu nâ urumengu undaokuza—na mambo gani suisui hunda pata nêma, sirrima hi kutsa kuza zuluyehu?

Mz. Mulungu unaloṇda kuehu marivo ga-i hamirago sedikiye. Kua utu hiu suisui hunahama, hebbu kua moyowehu, hebbu kua èmdumani ku riva deniyehu iossi.

13. Ms. Na suisui hunaidima ku riva kua moyowehu?

Mz. Sefio kamarre. Suisui si bassi ka-hu-idima ku riva, ela huna ongesa kahiri deniyehu ziku kua ziku.

14. Ms. Ela kiumbe ḑani kirriḍo kiumbe bassi kinaidima ku riva vatu vehu?

Mz. Kavana kiumbe kamarre kiidimaḑo ku riva. Kuamozi, wî, azifio-vi-henda mutu ka-vi-banangoa ni Mulungu kua kiumbe ḑingine. Kua viri, kiumbe, kirriḍo kiumbe bassi, kaki-idima ku zukula koro sa Mulungu, na ku-mu-okosa mutu mungine mua koro hisi sa miḷele?

15. Ms. Kua uta hiu suisui hulonde embisania na muokosi wani?

Mz. Hunalonda mutu halisi na musadeki, ambaye kuamba kahiri ni embomu kurriko* wiumbe viossi za kuamba, hunalonda mutu suafi, ambaye kuamba ni Mulungu kua jeri.

16. Ms. Kuani ku-mu-hamira emdumani wehu ku kala mutu halisi na musadeki?

Mz. Utu wa mozi; sedeki ya Mulungu inalonda, tabia ya mutu, yoyohenda wî, ku riva mafungu ga wî; utu wa viri; mutu mumenga mui kaidima ku riva vatu va atu angine.

17. Ms. Na kuani ku londoa emdumaniwehu ku kala kahiri Mulungu kua jeri?

Mz. Je kua engufu sa Umulungu we ku zukula koro ya Muluugu, na ku-hu-hendera, ku-hu-uzira suisui sedeki na usima.

18. Ms. Ela niani hiyuya embisania, ambaye kuamba ni Mulungu halisi, na mutu halisi, na musadeki, akalaye kua persona menga?

Mz. Endeye Banawehu Yesus Xristos, ayehewa suisui kuehu, ku kala Muokosiwehu kamiri na musadeki.

19. Ms. Luavi umaniavo maneno higa?

Mz. Na-ga-mania mua evangehio takatifu, ambayo kuamba Mulungu nafsiye muanso uziika luasu samiani; na kiŝa uzi-i-karasa kua afiere a baba, na kua aprofeta atakatifu; uzihenda karakaraye kua wizinso na kasi engina sa ŝerria ya Mose; na m'iŝoni uzi-i-timisa kua manawe kihensoďe ďaheďeye.

20. Ms. Na hikara atu ossi za avio angamika kua Adam, hivio andaokoloa ossi kua Xristos?

Mz. Sefio; ela andaokoloa bassi atu ambao kuamba kua imani suafi azinialoa endaniya Xristos, azi-gakubali mavazige gossi.

21 Ms. Imani suafi nini?

Mz. Imani suafi si bassi ku mania, hebbu ku kubali maneno gazigo funuloa ni Mulungu, ku kala ǰeri halisi, ela imani suafi ni kasi ambayo kuamba Roxo Takatîfu uzihenda moyonimuango kua mulangasa wa evangelio; imani suafi ni maeǰemero ga moyoni, si bassi atu angine, ela mimi kahiri ku hewa ni Mulungu mausso ga wî, na sedi-

ki na uokofu wa milele; na higa kua nêma tuvutuvu, kua utu wa kihendo ða Yesus Xristos heðeye.

22. Ms. Ela kitu ðoni ða-a-homi-raðo Axristiano ossi ku-ki-amini?

Mz. Kitu ðossi kilagoaðo evangelioni, kifunsioaðo kua maneno mafuhi kahikahi ya Simbolo ra imaniyehu, ririro kubaliwa ni Axristiano ossi vassivo šaka.

23. Ms. Simbolo (hebbu ušuhuda) ya imani rinagomba-ze?

Mz. Mimi naamini kua Mulungu, Baba, aidimaye kulla kitu, endeye Muumbazi wa embingo nazi.

Na kua manawe wa heðeye, endeye B'anawehu Yesus Xristos, ayehenderoa mimba, ayefialoa ni Maria musiðana, aye sirrimioa kua maǰira ga Pontios Pilatos; aye salibiwa, ayeffua; aye zerera šeolini (vatu va niufu); ayeimoa mua niufu kua ziku ya tahu; ayekuera embinguni, hikara unasagala mukono wa ku lume wa Mulungu aidimaye kulla kitu; na vatu hivano undauya ku alamula asima na niufu.

Na amini kua Roxo Takatifu;

kua Kiriaki menga, takatifu na katoliko; kua usirika wa atakatifu; kua mausso ga mahalifu; kua maimo ga muiri, na kua usima usiosira. Amen.

24. Ms. Mafungu ga simbolo hiri ni mangavi?

Mz. Ni mafungu mahahu. Fungu ra mozi rinagomba kua utu wa Mulungu, B'aba, na kua utu wa maumbazigehu; fungu ra viri rinagomba kua utu wa Mulungu, Mana, na kua utu wa uokofuwehu; na fungu ra tahu rinagomba kua utu wa Mulungu, Roxo Takatifu, na kua utu wa ma zusogehu.

25. Ms. Na kuamba kalo ra Mulungu ni menga, kuani kugomba ie ku kala kua uhahu-Baba na Mana na Roxo Takatifu?

Mz. Mulungu uzigomba hivi kua utu wa nafsiye kahikahi ya manenoge, aka-hu-funsia mapersona higa mahahu, gazigo gangahuloa ao kua ao, ku kala Malungu mumenga na halisi, asagalaye milele na milele.

KUA UTU WA MULUNGU BABA.

26. Ms. Una amini nini, ukigomba: mimi naamini kua Mulungu, Baba, aidimaye kulla kitu, Muumbazi wa embingo na zi?

Mz. Naamini, Baba wa milele wa B'anawehu Yesus Xristos, uziumba embingo na zi, na kulla kitu kirridomo, kakizamboe ku kala kitu kimenga. Naamini kahiri ie kua masauirige na mamanioge ya milele, ku rinda na ku miliki witu viossi, naye kua utu wa Manawe Yesus Xristos ku kala Mulunguwango na Babawango. Na natumàïni kuakwe, nisivokala na oga, ie ku-niva mimi malondogossi ga muiriwango na moyowango, naye ku-ni-patira wizo kua mambo mai gossi, gandago kuza zuluyango kahikahi ya urumengu hiu wa mariro; hakika ie ni Mulungu aidimaye witu viossi, naye uzihenda kasidi ya ku kala Babawangomuaminifu.

27. Ms. Unaiha-ze mamanio ga Mulungu?

Mz. Naaminì, Mulungu kua engufuse siidimaso, sieneraso witu viossi, za mukonowe ku rinda embingo na zi na wiumbe viossi, na ku guira hivi hatta makoza na emboga, emfula na omu, muaka urehao hebbu usioreha tundo, ɖakuria na manoazi, afia na ukongo, maizaloga mali na uɖia, na kulla kitu kingine kutsa kuza zulu yango kua nasibu, ela kua mukonò muzowa Baba.

28. Ms. Hukimania maumbazi na marindazi ga Mulungu, huna wizo viani suisui?

Mz. Hunahurira kua maŝaka gossi; huna ŝukuru kua niemi sossi; kua maĵira gandagokuza huna egemera kua Mulungu, Baba wehu ayeaminiwa, kiumbe kimenga kissa-hu-tania suisui na mahensoge; hakikaya wiumbe viossi ni mukononimuakwe, ka-wi-idima kusumba hebbu ku hambala vassivo mahensoge.

KUA UTU WA MANA WA MU LUNGU.

29. Ms. Kua utu wani Manawa Mulungu unaihoa Yesus, za kuamba Muokosi?

Mz. Hakikaye una-hu-okola dambisehu, na uokofu ka-u-patikana kamarre kua mungine.

30. Ms. Ela atu alondao rahayao na uokofu wao kua atu atakatifu, hebbu kua nafsisao, hebba kua vatu vangine—atu hia anaamini kua Yesus Muokosi mumenga?

Mz. Kaamini kua Yesus Muokosi na Muavuisi mumenga wa heḍeye, na kuamba ana-mu-hensa kua kaṇoarao, ana-m-kahala kuą jeri; hakika, hebbu Yesus si Muokosi kamiri, hebbu atu ossi, a-m kubalio kua imani suafi, anahama ku pata kuakwe witu viossi wilondoafio kua-patira xeri ya moyowao.

31. Ms. Kua utu wani ana-muiha Xṛistos, za kuamba Muvakoa?

Mz. Utu, ie uzihewa suisui ni Mŭlungu Baba, uzivakoa kua Roxo Takatifu, ie ku kala emfiere wa aprofetaehu na akulufundiehu, am-

baye kuamba uziika luasu kuehu, feraga ya maŝauiri na mahensi ga Mulung azi-go kala nagokua utu wa uokofuwehu; ambaye kuamba uzikala mukohaniwehu embomu, mumenga, heđeye kua ku-hu-okola suisui kua kizinso kimenga đa muiriwe; ambaye kuamba uzikala emdumaniwehu na mulombesiwehu ziku sossi; ambaye kuamba unatimisa malondogehu gossi kua Baba, kua malombesige, na ambaye kuamba za zumbewehu wa milele una-humiliki kua nenore na roxoye, una-rinda kuehu uokofu, ie azio-u-henda.

32. Ms. Na uwe kua utu wani unaihoa Muxristiano?

Mz. Utu, kua imani mimi kilungo đa muiri wa Xristos, na emŝiriki wa mavakoge, kua utu hiu mimi kahiri wina-ni-hamira ku tamburiŝa zinare, ku-m-sengesa ŝukuru, na kua nia yoyoriđoa hurru, mimi ku pigana na đambi na Ŝetani maĵira gango gossi nisagalago urumenguni, na m'iŝoni ku sagala vamenga naye kihinimuakwe hatta milele.

33. Ms. Naye kua utu wani un-

aihoa Mana wa Mulungu wa heḑeye, suisui kahiri hukikala ana a Mulungu?

Mz. Xristos heḑeye kua kalore ni Mana wa Mulungu; ela suisui kua nêma na kua utuwe huzikubali umana wa Mulungu.

34. Ms. Kuani ku-mu-iha Xristos "Banawehu?"

Mz. Utu, ie uzi kombola, uzigula muiriwehu na moyowehu mua kahikahi ya dambi na engufu sossi sa Ṣetani, uzi-hu-gula suisui, si kua dahabu hebbu kua feda, ela kua milazoye yoyokala na kima kibomu, suisui ku kala maliye milele na milele.

35. Xristos uzihenderoa mimba ni Roxo Takatifu, uzifialoa ni Maria musiḑana, nini maneno higa?

Mz. Mana wa Mulungu akalaye milele na milele, endeye Mulungu wa ǰeri na wa milele, uzihala kua ǰeri tabia ya mutu mua muiri na milazo ya Maria, musiḑana, kua kasi na engufu ya Roxo Takatifu. Na hivio Xristos uzikala embeyu suafi ya David, uzikala karakara na enduguse kua mambo gossi, asivokala

na ui.

36. Ms. Ela makalo ga mimba na mafiosi ga Xristos, garigozuka, gana feida yani kuako?

Mz. Uzikala empatanišiwehu; ie kua ueruvewe na mazukoge ga kamiri unabenikisa emberri sa Mulungu maigango, mimi neyefialoa kua higo.

37. Ms. Xristos uzi sirrimioa unagomba-ze?

Mz. Je kua muiriwe na moyowe ziku sossi asosagala kahikahi ya zi, na kua undi m'išonimuakwe uzizukula koro sa Mulungu, sosokala zulu ya uhalifu wa atu ossi, ku okola muiriwehu na moyowehu mua maalamusi ga-hu-banangago suisui milele, ie nafsiye avolumisoa, na hivi avohenda kizinso kimenga da mabisanio, ku-hu-patira suisui nêma ya Mulungu, sedekiye na usima wa milele na milele.

38. Kuani Xristos uzilûmisoa uzisirrimioa kua maalamusi ga Pontios Pilatos Mualamusi?

Mz. Je ku patikana za avioba-nangoa vassivo makossa kua mualamusi, ayealamula mambo ga zi,

na hivi ku-hu okola suisui mua maalamusi ga Mulungu gaogofiago, suisui hunahama ku alamuloa kua higo.

39. Ms. Ela mafuazi ga emsalabani gana jira mafuazi mangine?

Mz. Endefio; hakikayango hikara namania kua jeri, Xristos uzizukula malani gagokala zuluyangohakika ya mafuazi ga emsalabani gazikala gakilaniwa ni Mulungu.

40. Ms. Kua utu wani uzio muhamira kuffua?

Mz. Kua utu wa sedeki na jeri ya Mulungu; hakika ya makombolo mangine kagatosere, ela mafuazi ga mana wa Mulungu bassi.

41. Ms. Kuani uzisikoa?

Mz. Hivi ku ika luasu jeri ya kuffua kuakwe.

42. Ms. Ela kuamba Xristos uze fua vatu vehu, mambo gani suisui hunahama kahiri kuffua?

Mz. Mafuazigehu si mafungu ga maofugehu, ela ku fuera dambi na ku enjira usima wa milele.

43. Ms. Feida engine yani hunapata mua kizinso da Xristos na mua mafuazige ga emsalabani?

Mz. Kua engufuse mutuwehu, wa karre venganaye unasalibiwa, unafua, unasikoa, malondogehu mai ga muiri hikara kussa miliki zuluyehu, ela suisui ku-m-sukuru kua masengeso ga moyowehu.

44. Ms. Kuani kugomba: uzizerera seolini? (vatu vaniufu.)

Mz. Kua majesogango na mapiganogango gossi, mimi ku mania, B'anawango Xristos, kua diki isioneneka, uziosikira kua moyowe, uzi-ni-okosa mua diki na masirrima ga gehenna,† uzisinda engufu ya Setani kua kuffua kuakwe.

45. Maimo ga Xristos, agoima mua niufuni wina wizo viani?

Mz. Kua mozi, kua maimoge agoima mua niufuni, uzisinda mafuazi, ku-hu-gafira suisui sedekiye, azio-hu-patira kua kuffua kuakwe. Kua viri, suisui kahiri hikara kua engufuse ku ima kua usima.uvia. Kua tahu, maimo ga Xristos ni emfunga halisi wa maimogehu mazo mua niufu.

46. Ms. "Je usikuera embingu-ni" unagomba-ze?

† Vatu va atu aozuvoa, aosumbuloa ni Mulungu.

Mz. Xristos emberre sa usso wa ana fundie uzi uka ziini, uzienenda embinguni, hivano yusegere kua utuwehu hatta undavo uya kualamula atu asima na niufu.

47. Ms. Na hikara Xristos ka sagala kuehü hatta undavomala urumengu, za avio-hu-va suisui matumaini?

Mz. Xristos ni mutu kua jeri, naye Mulungu kua jeri; naye kua umutuwe rero kasagala kahikahi yazi, ela kua Umulunguwe, kua ubomuwe, kua nêmaye na kua roxoye kàlä kamarre.

48. Ms. Ela uzigomba higa, kutania tabia embiri sa Xristos, kuamba umutuwe ka-u-sagala vatu va sagalavo Umulunguwe?

Mz. Si-si-tania; hakika ya Umulunguwe kauna muvaka, ela unasagala vatu vossi. Kua mambo higa ni luasu, Umulunguwe ku idima ku kala enze ya umutuwe, oozanganikana nao; ela kua endani unasagala nao kua persona menga.

49. Ms. Maküero ga Xristos ga-hü-patira suisui feida yani?

Mz. Kua mozi, Xristos ni em-

dumaniwehu na mupatanišiwehu emberre sa usso wa babaye arie embinguni. Kua viri, Xristos, kua ku kuesa muiriwehu embinguni, uzihenda emfunga wa jeri, ie, ayekala kizoaďehu, ku-hu-kuraria suisui, ambao kuamba hu wilungovie, kukala vamenga naye. Kua tahu, Xristos una-hu-virika suisui roxoye, za mufunga, suisui kussa londa witu via uramenguni, ela ku-m-londa Xristos, ambaye kuamba ni zulu ya kulla engufu, asagalaye kua mukono wa kulume wa Mulungu.

50. Ms. Kuani ku ongesa kugomba: "Xristos unasagala kua mukono wa ku lume wa Mulungu?"

Mz. Hakika ya Xristos uzikuera embinguni kua utu wa ku ikoa luasu hivo za kizoa ďa Kiriaki, kua mukono wa ambaye kuamba, Baba unamiliki kulla kitu.

51. Ms. Ubomu hiu wa Xristos wa kiroa ďehu, una feidá yanikuehu?

Mz. Kua mozi, ie unamuaga zuluyehu mavazige ga embinguni, suisui hukikala wilungovie • kua Roxo Takatifu. Kua viri, kua en-

gufuse una-hu-rinda suisui mua aduisehu sossi.

52. Ms. Mahuriro gani hunapata mua mauyo ga Xristos, undaye kuza ku alamula atu asima na niufu?

Mz. Kua masirrima gango na masologango gossi, naunula kizoadango, na-m-rinda mualamusi wango, ayekala kwansa makombologango, ayeima kua maalamusi ga Mulungu, ayeussa kulla malanigango—na-m-rinda ie undovokuza embinguni, undovozuva kulla aduisakwe na aduisango kuendera ubanansifu wa milele; undovohala mimi na atu aozaguloa ossi kuakwe, ku sagala vamenga naye furahani na ubomuni wa embinguni.

KUA UTU WA MULUNGU, ROXO TAKATIFU.

53. Ms. Unaamini-ze kua utu wa Roxo Takatifu?

Mz. Kua mozi, ie ni Mulungu wa milele, arie karakara vamenga na Baba na Mana. Kua viri, ie

uzihewa mimi, na kua imani una-ni-gafira Xristos na mavazige gossi, una-ni-hurisa, unasagala vamenga nami hatta milele.

54. Ms. Unaamini-za kua utu wa Kiriaki takatifu na katoliko?†

Mz. Mana wa Mulungu, mua kabila sossi sa zi, uzizagula kua nafsiye, makutano mamenga ga atu andaopata usima wa milele. Makutano higa Xristos una-ga-yeya, una-ga-rinda, unaga-hurisa kua uširika wa imani suafi, na kua Roxoye na nenore, hangu muanso wa urumengu hatta m'išowe. Na mimi ni kilungoḍe kisima, nendasagala kua makutano higa milele na milele.

55. Ms. Unagomba ze kua utu wa uširika wa Atakatifu?

Mz. Kua mozi—atu aaminio ossi, kulla mumenga kua nafsiye, ni wilungo wirifio na uširika na Xristos, na kandiye iossi, na kivaziḍe ḍossi. Kua viri-kulla mumenga ku-muhamira kua kivazi kirriḍo kubali, ku-wi-patira wilungo wisalafio, feida na wizo, naye ku henda higa, kua kasidi na furaha ya moyowe.

† Ririroener a yatu vossi.

56. Ms. Unaamini-ze kua utu wa mausso ga dambi?

Mz. Xristos avohenda makombolo ga dambisango sossi, Mulungu kalonda ku-ni-tarira tabia ya dambisango, ela unalonda mimi, zikusango sossi, ku pigana naso. Kua nêmaye una-ni-va sedeki ya Xristos, mimi kussa angamisoa ni maalamusige gabanangago.

57. Ms. Mahuriro gani unapata mua maimo ga Xristos?

Mz. Si bassi roxoyango, usima hiu ovosira, ku uya harraka kua Xristos kizoade, ela muiriwango hiu kahiri, kua engufu ya Xristos, undaima, undauye kua roxoye, undakala mumenga nao, undagaluka ku kala karakara na muiri ugnalao wa Xristos.

58. Ms. Imani ya usima wa milele ina-ku-hurisa-ze?

Mz. Hikara mimi ku sikira moyonimuango, muanso wa usima wa milele, ela novomala usima hiu, ku pata wizo via kamiri, ambafio kuamba zitso ko-ri-ka-wilola kamarre, na sikiro ka-ri-ka-wi-sikira, na moyo wa mutu ka-u-ka-wi-guira. Kua usi-

ma hiu menda-mu-va Mulungu ŝakuru milele na milele.

59. Ms. Una wizo viani ukikubali maneno higa gossi?

Mz. Niziepatikana kua Xristos, mina sedeki emberre sa usso wa Mulungu, nina fungu ra uriti wa usima wa milele.

60. Ms. Mambo gani nendagopata sedeki emberre sa Mulungu?

Mz. Kua imani suafi kua Yesus Xristos bassi; moyowango uki-nistakira kua utu nizio kossa muno zulu ya amri sossi sa Mulungu-hakika mimi sikarinda menga ya amrise za gazigo-ni-hamira, nami kahiri gapindi gossi nasama ku henda mai gossi-ela kuamba mambogango higa ni mai muno, Mulungu, kua nêmaye tuvu, vassivo kihendo ḑango, una-ni-va mimi makombolo makamiri na sedeki na uzuko wa Xristos, una-ni-tarira za mutu asiehenda hebbu asiekala na dambi kamarre; na hivio kahiri masikiro azie-ga-timisa Xristos vatu vango, unaga-tara za gazigotimisoa ni moyowango, mimi kua moyo uaminio nikikubali rehemahi, nize-yo-hewa.

61. Ms. Kuani kugomba : " mimi nendapata sedeki kua imani tû ?"

Mz. Nagomba hivi si ku-mu-hensera Mulungu kua sifa ya imaniyango, ela makombolo na sedeki na utakatifu wa Xristos bassi ni sedekiyango emberre sa usse wa Mulungu. Sedeki sinda-i-pata kua mungine, nayo kaindakala maliyango, ela kua imani tû.

62. Ms. Ela kihendo dehu kua utu wani ka-ki-idima ku-hu-henda suisui azo emberre sa Mulungu, wala kua dossi wala kua fungu ?

Mz. Sedeki irio na engufu kahikahi ya maalamusi ga Mulungu, inahama ku kala karakara na hakki ya Mulungu ; ela kasiyehu iossi, kuamba ni embizo muno, ka-i-kala kamiri, ela ina nongo hatta majira ga kuffua kuehu.

63. Ms. Ela kasiyehu embizo ka-i-lafia mafungu ; hakika ya Mulungu unalonda ku-i-gafira mafungu kahikahi ya urumengu hiu na ya urumengu undaokuza ?

Mz. Ugira hiu si ugira wa kasi ya moyowehu, ela ugira wa nêma.

64. Ms. Ela mafunsio higa kaga-henda atu akaha na ai ?

Mz. Sefio ; hakika ya atu aonialoa kua Xristos, kua imani suafi, kaidima ku sagala vassivo reha tundo sa hemidiye.

KUA UTU WA MASAKRAMENTO GARIGOZUKA.

65. Ms. Na kuamba imani bassi inahu buma uširikani wa Xristos na mavazige gossi, io inaza luavi kuehu ?

Mz. Roxo Takatifu ina-i-henda imani moyonimuehu kua ku sikirira makaraso ga evangelio takatifu, ina-i-avuisa kua mahumiro ga masakramento garigo zuka.

66. Ms. Masakramento nini ?

Mz. Masakramento ni maalama na viappa wionekafio, wizukafio, ambafio kuamba Muluugu uzi-wihenda, suisui-hukiwi-humira wizo-ku-hu-fugurira, ku-hu-pigira dappa, ku-hu-bumira engufu, matumaini ga evangelio ; hakika ya Mulungu uzi-hu-laga kua nêmaye, ku-hu-va suisui mausso ga maigehu na usima wa milele kua utu wa kizinso ki-

menga aridosengesa Xristos emsalabani.

67. Ms. Na witu hivi viiri-neno za Mulungu na masakramento garigo zuka, wizihendoa kua utu wa ku erekesera imaniyehu ku lola kizinso aridò sengesa Yesus emsalabani. endedò ku kala hedeye utu wa uokofuwehu?

Mz. Endefio; hakika ya Roxo Takatifu kua evangelio ina-hu funsia, na kua masakramento ina-hubu-mira engufu, ina-hu-amira uokofuwehu ossi ku patikana bassi kua kizinso kimenga, kirridò sengesa Xristos emsalabani.

68. Ms. Masakramento mangavi uzi-hu-hendera suisui Xristos kua uahadi uvia?

Mz. Mairi: hosso takatifu nakorbani takatifu.

KUA UTU WA HOSSO TAKATIFU.

---

69. Ms. Kizinso kimenga kirridò sengesa Xristos emsalabani

kina-hu patira wizo viani kaṭika hosso takatifu?

Mz. Xristos, avoamurira maogeso higa ga muiri, uzi-ni-ambira: za ni zofioogesa, kua ǰeri, nongo sa muiriwango kua mari gaussago nongo sa muiri, hivio kahiri, kua ǰeri, niziogesoa kua roxoye na milazoye mua nongo sa moyowango, za kuamba, mua dambisango.

70. Ms. "Ku ogesoa kua milazo na roxo ya Xristos" maanaye nini?

Mz. Maanage ni higa: Kua mozi, makubalio ga mausso ga dambi, gaambago kuamba Xristos, kua nêma ya Mulungu, uzihenda kua ku muaga milazoye, maǰira agokala kizinso emsalabani. Kua viri, ganamu-hamira mutu ku hendoa muvia na ku zusoa kua Roxo Takatifu, ie ku kala kilungo ða Xristos, na ziku kua ziku ku fuera dambise, na kua maenensi masima ku sagala vassivo makossa.

71. Luavi Xristos uzi-hu-hendera matumaini higara: za huzofio ogesoa kua ǰeri, kua maziga hosso, hivio suisui kua ǰeri ku ogesoa kua milazoye na roxoye?

Mz. Kua amri ya hosso, Xristos avogomba: enendani, funsiani atu ossi, a-hosseni kua zina ra Baba, ra Mana na ra Roxo Takatifu. Mutu ambaye kuamba unaamini, unahossoa, undaokoloa, ela ambaye kuamba kaamini, undabanangoa kua maalamusi. Na matumaini higa gazihewa kana embiri, Biblo rikiiha hosso-maogeso ga mafialogehu ga viri, za kuamba, maogeso ga maofugehu.

72. Ela maogeso ga muiri, endego maogeso ga dambisehu?

Mz. Sefio; ela milazo ya Yesus Xristos bassi, na Roxo Takatifu ina-hu-zusa mua maofugehu ssosi.

73. Ms. Kuani hikara Roxo Takatifu ina-ri-iha hosso maogeso ga mafialo ga viri, maogeso ga dambisehu?

Mx. Mulungu Kagomba hivio vassivo utu ubomu. Kua mozi, unalonda ku-hu-funsia, nongo sa muiri, za silaafio kua mazi, hivio kahiri maigehu ku ussoa kua milazo ya Xristos na kua roxoye. Kua viri, na zulu ya witu viossi una-humanisa, roxoyehu kua jeri kuoge-

soa na ku zusoa mua dambi, muiriwehu, za ogesoafia kua mozi ga zi.

74. Ms. Ela aboho anahama ku hossoa?

Mz. Anahama; hakikayao za atu afiere ni mali ya uahadi na makutano ga Mulungu, na ao azipata matumaini ga uokofu mua dambi na gə Roxo Takatifu ihendayo imani, atu afiere za avio-ga-pata. Kua hosso ririro alama ya ahadi, aboho ana enjira kahiri uširika wa Kiriaki, anatanikana na aboho asioamini, za garifiokala kua majira ga uahadi wa karre, kua maariko, na vatu va maariko, hosso rizihendoa kua uahadi uvia.

KUA UTU WA KORBANI.

75. Ms. Mambo gani korbani ku-ku-kumbukisa ue ku kala na fungu na uširika wa kizinso aridosengesa Xristos emsalabani, na wa kandiye iossi?

Mz. Ni hivio. Xristos uzi-ni-amurira uzi-ni-onha mimi na atu a-

aminio ossi, kuria mua mukahe hiu ufunsoao, na kunoa mua emkebe hiu. Kua mozi-muiriwe, kua jeri, emsalabani kua utuwango uzi sengesoa, uzifun-soa-na milazoye, kua jeri kua utuwango izimuagika, mimi, kua jeri, za ni-onafio kua matsogango mukahe wa Bana ku funsoa na emkebewe ku gafioa kuango. Kua viri, Xristos muniewe, kua jeri, unarissa, una noesa moyowango kua muiriwe oosalibiwa, na kua milazoye, mimi kupata usima wa milele, za nikubalifio, kua jeri, mua mukono wa ahumikie, kua kanoa ra muiri-wango, za nidádáfio muka he na emkebe wa Bana, niri-so-hewa za maalama ga jeri ga muiri na milazo ya Xristos.

76. Ms. Kuria muiri wa Xristos uriosalibiwa, na kunoa milazoye, yoyomuagika, maanaye nini?

Mz. Maanaye ni higa: mutu kua moyo uaminio ku kubali malumifu na mafuazi gossi ga Xristos, na hivi ku pata mausso ga mai na usima wa karre na karre; na zulu ya mambo higa gossi, suisui, ziku kua ziku, kua undi ku kala amenga na

muiriwe, kua engufu ya Roxo Takatifu, isagalayo kahikahi ya Xristos na kahikahiyehu. Kuamba Xristos unasagala embinguni, na suisui hunasagala kahikahi ya zi, keina utu-suisui hu muiri mua muiriwe, na misosa mua emsosaye, na kua roxo menga, hatta hundovomala usima hiu, huna sagala, hunasumba kuakwe, wilungo via muiri viossi za wipatikanafio kua moyo emmenga.

77. Ms. Luavi Xristos uzi-huhendera suisui matumaini, ie, kua jeri, atu a-mu-aminio ku-a-rissa na ku noesa kua muiriwe na milazoye, ao, kua jeri, za ariafio mukahe hiu, oofunsoa, za anoafio emkebe hiu?

Mz. Katika amri ya Korbani, akigomba hivi: B'anawehu Yesus Xristos, kahikahi ya usiku avoguiroa, uzihala, uzifunsa mukahe, akasukuru, akagomba: halani, rianihiu muiriwango oofunsoa kua utuwenu-hendani higa ku-ni-kumbukisa mimi. Hivio kahiri uzihala emkebe, avoria kirariro, uzigomba emkebe hiu ni uahadi uvia kua milazoyango emkinoa hiu, kumbukira-

ni mimi. Majira gossi mundago-ria mukahe hiu, na majira gossi mundago noa emkebe hiu, manisani mafuazi ga B'ana hatta undago kuza. Na matumaini higa gazihendoa kahiri ni Paulos, Muapostolo, aogomba hivi : Emkebe wa baraka huna-ubariki suisui, sio uširika wa milazo ya Xristos ? na mukahe huna-u-fun sa suisui, sio uširika wa muiri wa Xristos ? Mukahe hura za oviokala mumenga, endefio suisui, atu andi, hu amenga ; hakika suisui sossi huna zanganikana na mukahe mumenga.

78. Ms. Ela mukahe na milazo inagalusa kalore, ku kala muiri na milazo ya Xristos ?

Mz. Sefio kamarre. Mazi ga hosso, za ka-ga-galuka ku kala milazo ya Xristos, na kua nafsiyekaga-kala maogeso ga dambi, ela ni alama tû na emsaada ya Mulungu, za hivio mukahe oogangahuloa kua korbani, kua nafsiye ka-u-galuka ku kala muiri wa Xristos, kuamba unaihoa muiri wa Xristos, za ada ya Masakramento.

79. Ms. Ela kua utu wani Xris-

tos unagomba, mukahe ku kala muiriwe, na emkebe ku kala milazoye, hebbu uahadi uvia kua milazoye, na Paulos, Muapostolo, unaiha witu hivi viiri uširika wa muiri na milazo ya Yesus Xristos?

Mz. Xristos kakagomba neno hiri vassivo utu ubomu. Kua mozi, una-hu-funsia, mukahe na winio, za wibumafio engufu usima wa muiriwehu, endefio muiriwe oosalibiwa, na milazoye yoyomuagika, ni ɗakuria na manoazi halisi ga roxoyehu, ku-hu-rissa usima wa milele. Zulu ya higa, kua viri, una-humanisa kua alama na emfunga hiu uonekao, suisui, kua mahendo ga Roxo Takatifu, ku kubali kua ɟeri muiriwe na milazoye halisi, za hoviokubali kua ɟeri alama hisi, soso zuka, kua kanoa ra muiriwehu, kum-kumbukira Xristos malumisoge na masikiroge kua ɟeri kua kala maliyehu hivi, hatta suisui ku oneka, za hoviopata malumisoge, za hovio riva deniyehu kua moyowehu.

80. Ms. Ela niani aidimaye ku kubali kirariro ɗa B'ana kua ɟeri?

Mz. Atu amboo kuamba ana-

fierera moyowao kua utu wa dambisao, ela anaamini maofugao ku ussoa, na uniongewao oosala, ku kalaza oviošindoa kua malumifu na mafuazi ga Xristos. Ao analonda muno kua moyowao, imaniyao ku izala engufu, na usimawao ku goloka. Ela atu asioziuta na atu asusi anaria, ananoa ubanansifu uzao zuluyao.

81. Ms. Ela atu aomanikana ku kala, kua luasau, akanii na akahali kua maenensigoa na mafunsio gao, ana ruxsa ya ku fika korbani?

Mz. Kana ruxsa kamarre, uahadi wa Mulungu kussa enjisoa aibu, na koroye kussa via zulu ya makutano gossi. Kua utu hiu Kiriaki inahama, kua engufu ya amri ya Xristos na Aapostoloe, ku lafia enze atu za hia, hatta ku hendera usimawao uzo. Engufu hi inaihoa kasi ya ufungulo.

KASI YA UFUNGULO.

82. Ms. Kasi ya ku funga na ku fugula, nini?

Mz. Ni makaraso ga evangelio takatifu na upore wa maziuto ga Axristiano. Kua witu hivino viiri uzumbe wa Mulungu unafuguloa kua atu asioamini.

83. Ms. Mambo gani uzumbe wa Mulungu unafuguloa, unafungoa kua makaraso ga evangelio takatifu?

Mz. Nihivi. Makaraso ga evangelio za amri ya Xristos, ganaxabariša atu aaminio ossi, gana-a-ambira kua luasu, kulla mutu akubalie matumaini ga evangelio kua imani suafi, ku ussiroa ni Mulungu dambise sossi kua jeri, kua utu wa kihendo da Xristos. Evangelio rina ambira kahiri atu assi asioamini na aria na urongo, koroya Mulungu na ubanansifu wa maalamus ga milele kuza zuluyao, kuamba kauya maofunimuao; utu, za neno hiri ra evangelio, Mulungu undaalamula kahikahi ya urumengu hiu ña urumengu undao kuza.

84. Ms. Mambo gani uzumbe wa Mulungu unafuguloa, unafungoa kua upore wa Axristiano?

Mz. Ni hivio. Muxristiano,

akiguira mafundiro, hebbu maenensi gasigokala karakara na manenno ga Xristos, Axristiano angine kwansa ana-mu-va šauiri ziku tembe, ku-mu-uza mua makossage; ie akissa sikira mašauirigao, ao ana-ambira Kiriaki, ku alamula mambo higa za amri ya Xristos. Kuamba kasikira kahiri mašauiri ga atu hia, akahasoe ku kubali masakramento, alae makutanoni ga Axristiano; hakika ya Mulungu muniewe una-m-lafia kahikahi ya uzumbe wa Xristos. Ela akiuya kahiri, undakubaliwa za kilungo ða Xristos na ða Kiriaki, akihenda matumaini ga ku hendera moyo muzo, aki-ga-timisa matumaini higa kua jeri.

FUNGU RA TAHU.

KUA UTU WA KU-M-ŠUKURU MULUNGU.

85. Ms. Ela Xristos kua nêma tuvu na vassivo kasisehu sossi avohu-okosa mašakagehu, kuani suisui ku-henda kasi embizo?

Mz. Xristos kua milazoye avohu-kombola, unalonda ku henda mioyoyehu mivia kua Roxo Takatifu, suisui zikusehu sossi ku-m-ŝukuru Mulungu, kua utu wa wizovie, naye ku heŝimiwa kuehu. Na suisui kua moyowehu ku mania xeri ya imaniyehu mua tundose, nasui kahiri ku kuta maŝaka, kua maenensigehu na mahumisigehu, ku-mfikirira muyawehu kua Xristos.

86. Ms. Atu ambao kuamba ku-m-ŝukuru Mulungu, ambao kuamba kaziuta, kauya kuakwe, ao kaidima ku okoka?

Mz.. Kaidima kamarre; hakika ya Biblo rinagomba: asinsi, ahumikira sannam, agniagnanii a mude wa emfulana, akaha, alalao na mutu mulume, aifi, aḥensi a malialefi, ahukani, akimbisi, na atu aka, lao za hia, kandahala fungu rauzumbe wa Mulungu.

87. Ms. Maziuto na mau̇yo ga suafiga mutu, gana mafungu mangavi?

Mz. Gana mafungu mairi; nago mafuazi ga mutu wa karre, na maimo ga mutu muvia.

88. Ms. Mafuziga mutu wa karre nini?

Mz. Mutu kua moyowe akisuganika kua utu wa dambise, na ziku sossi akiheha naso, aki-si-kimbira muno.

89. Ms. Maimo ga mutu muvia nini?

Mz. Mutu moyonimuakwe akifurahi kua Mulungu kua utu wa Xristos, ikikala furaha na malondo ga moyowe, maenensige kua witu viossi ku golossoa za mahensiga Mulungu, na ku bumoa engufu nengi. ku henda kihendo ɗizo ɗossi.

90. Ms. Ela kihendo ɗizo nini?

Mz. Kihendo kilaaɗo mua imani suafi, na kihendoaɗo za ẽrria ya Mulungu na ku-mu-hemidi Mulungu hiki bossi ni kihendo ɗizo. Ela kihendo ɗaikaɗo lufulolue zulu ya maasogehu hebbu zulu ya mafunsio ga atu, si ɗizo kamarre.

91. Ms. Ẽrria ya Mulungu inagomba-ze?

Mz. Mulungu uziamba maneno ḥiga gossi, akigomba hivio: Mimi ni Yehova Mulunguo, nizie-ku-lafia kahikahi ya zi ya Mesri, kahikahi

ya niumba ya usunie.

Amriya mozi.

Amulungu angine asikale kuako emberre sa ussowango.

Amri ya viri.

Sihende sannam hebbu karakara ya witu wirifio kua zulu embinguni, hebbu kua zini, zulu ya zi, hebbu ya witu wirifio mazini, zini ya zi. Si-wi-hendere sigida, si-wihumikire ; hakika-yango mimi Mulungu B'anao, mimi ni Mulungu nirie na uifu ; mimi nayeya uhalifu wa baba kua ahoho ahehao nami, hatta kifiasi ða hahu hebbu ða enne ; ela na-a-hendera rehema atu ani-hensao, arindao amrisango, hatta kifiasi ða magana kumi.

Amri ya tahu.

Si hende bulle zina ra Yehova Mulunguo, hakika ya Mulungu kandam-riða mutu ahendaye zinare bulle, ela unda-m-sirrimia.

Amri ya enne

Kumbukira ziku ya sabbto ku-i-gangahula. Henda kasiso sossi kua ziku tandahu, ela ziku ya fungahe ni ziku ya sabbato ya Mulungu B'anao, kua hego usihende kasi

65182

irio iossi, uwe na manao mulume na manao muḑe, na muhumikio mulume na kiḑakasiḑo, na niamayo, na mugeni asagalaye kahikahi ya ziyo; Hakikaya Mulungu uzihenda kua ziku tandahu embingo na zi, na bahari na kulla kitu kirriḑomo, uzioya kua ziku ya fungahe. Kua utu hiu Mulungu uzibariki ziku ya fungahe, uzi-i-gangahula.

Amri ya zano.

Muve hešima babayo na nameyo, miakayo ku kala mendi kahikahi ya zi, ambayo kuamba Mulungu B'anao una-ku-va uwe.

Amri ya tandahu.

Usiulage.

Amri ya fungahe.

Usisinge.

Amri ya nane

Usiíe.

Amri ya kenda.

Usirehe ušuhuda wa urongo zulu ya muyao.

Amri ya kumi.

Usilonde niumba ya muyao; usilonde mutu muḑe wa muyao; usilondé muhumikiwe mulume na muḑe; usilonde gnombewe na ensoya-

ye, na kulla kitu aridọ nadọ muyao.

92. Ms. Gissi iani amri hisi siga fioaso ?

Mz. Kua embao embiri. Ubao wa mozi unaguira amri enne sa mozi ; una-hu-funsia mambo gani ga-hu-hamirago suisui ku kala amenga na Mulungu ; ubaowa viri unaguira amri tandahu ; una-huoniesa witu wirifio-huhamira kumu-hendera muyawehu.

93. Ms. Mulungu unalonda ze kua amri ya mozi ?

Mz. Mulungu kua utu wa xeri na uokofu wa moyowango una-niamula mimi ku kimbira, ku riḍa kulla mahumikiro ga sannam, kussa henda uzai na baraka isio amuriroa ni Mulungu, ku riḍa kulla mafoyo ga Atakatifu na wiumbe wingine viossi. Amri hi inalonda mimi kum-mania Mulunggu kua wizo, hakika ie bassi Mulungu wa jeri na wa heḍeye ; mimi ku amini kuakwe tû, na kua udide na mafumuriro ga moyo kulonda kitu ḍossi ḍizo kuakwe bassi, ku-mu-hensa ie bassi kua kulla moyowango, ku-mu-ogova na ku-m-heŝima ie, ku kania wiumbe

viossi, kutsa henda wî zuluye hattà kitu kimenga na kidide.

94. Ms. Mahumikiro ga sunnam nini?

Mz. Mutu, vatu va Mulungu wa ǰeri, aye-zi-ika nafsiye luasu kua nenore, akihenda kitu kingine za Mulunguwe, hebbu akiegemera kua kitu hiki.

95. Ms. Mulungu unalonda-ze kua amri ya viri?

Mz. Mutu kutsa henda karakara ya Mulungu kamarre, kutsa-muhumikira kua enǰira isioamuloa-ni neno ra Mulungu wa ǰeri.

96. Ms. Ela Mulungu unakahasa mahendo ga karakara iossi?

Mz. Karakara ya Mulungu kaidima ku zoroa kamarre, ne suisui ka-wi-hu-hamire ku henda karakaraye. Ku zora karakara ya wiumbe, Mulungu kakakahasa kua mambo gosṣi, ela ku hešimu karakara ya wiumbe, hebbu ku-mu-humikira Mulungu kua karakara, suisui huzi kahasoa muno.

97. Ms. Amri ya tahu inalonda ze?

Mz. Suisui si bassi kutsa huka-

na, kutsa iha bulle zina ra Mulungu kua malani na kua ḏiravo ḏa urongo, ela kahiri suisui kutsa-ri-hukana kua malavirano gasi gohama. Hakiona hebbu hukisikira dambi irio bomu za hino, kahuhama ku zanganikana nayo kua uniamasiwehu. Kuamba kua maneno mafuhi—kutsa iha zina takatifu ra Mulungu, ela kua oga na kua heši-ma, za wi-hu-hamirafio suisui ku-ri-manisa, ku-ri-iha na ku-ri-hemidi kua manenogehu na kasisehu sossi.

98. Ms. Mahukano ga zina ra Mulungu kua malani na malavirano ni dambi bomu hivi, hatta Mulungu ku henda koro kahiri zulu ya atu, ambao kuamba anaidima kuga-kahasa ela ka-ga-kahasa?

Mz. Endefio; hakika ya mahukano ga zina ra Mulungu ni dambi iǰirayo dambi sossi, gana-m-bu-ma Mulungu koro boma muno. Ḳua utu hiu uzihenda amri kahikahi ya šerria ya Mose, mutu ahendaye dambi hi, ku ulagoa kua ǰeri.

99. Ms. Ela kua zina ra Mulungu hunaidima ku lavirana ḏiravo ki-mu-henseraḏo Mulungu?

Mz. Endefio. Mazumbe akilonda ďiravo mua atu arioziniyao, hebbu kitu kibomu kingine kikilonda—uaminifu na ǰeri ku rindoa, ku ongesoa, na hivio Mulungu ku hemidiwa, na wizo via muyawehu ku fanisiroa. Malavirano higa gana lufulo kahikahi ya maneno ga Mulungu, na hivio atakatifu azilavirana kua maǰira ga uahadi wa karre na uvia.

100. Ms. Mutu yuna ruxsa ku lavirana kua atakatifu hebbu kua kiumbe kingine?

Mz. Kana ruxsa kamarre. Ďiravo ďa ǰeri endeďo ku-mu-iha Mulungu ayeyaye moyowango, amaniaye heďeye mimi ku šuhudira ǰeri, hebbu sefio; naye unda-ni-sirrimia muno, mimi nikigomba urongo. Ubomu hiu ka-u-hamira wiumbe kamarre.

101. Ms. Mulungu unalonda-ze kua amri ya enne?

Mz. Kua mozi, Mulungu unalonda, hodumu ya makaraso na maďadrasa ku rindoa to, nami kua siada'kuà sabbato ya B'ana ku onana kana nengi na mâkutano ga Mulun-

gu, ku-zi-funda neno ra Mulungu, ku humira masakramento matakatifu, ku-m-foya Mulungu kua luasu, na ku enesa masadaka ga axristiano.

Kua viri, amri hi inalonda, mimi kulla ziku sa maisigango kahikahi ya zi, ku oya mua kasi yango iossi embî, ku-mu-humikira Mulungu kua roxo, na hivio mimi, kahikahi ya urumengu hiu ku ansa ziku ya raha ya milele.

102. Ms. Mulungu unalonda-ze kua amri ya zano?

Mz. Mimi ku henda mahensi, hesima na uaminifu kua babawango, magowango na kulla atu aoikoa zuluyango; mimi ku sikira, ku kubali mafundiro mazo na mafierero gossi, na ku zukurira uniongewao ossi; kakika ya Mulungu uzihensa ku-ni-miliki kua mikonoyao.

103. Ms. Mulungu unalonda-ze kua amri ya tandahu?

Mz. Mimi, hebbu kua nafsiyango hebbu kua mutu mungine, kutsa-mu-hukana muyawango, kutsa-m-fitini, kutsa-mu-henda wî na kutsa-mu-alaga, kua maaso, kua neno

na malolo, na kurriko gossi kua kihendo, ela ku ussa mua moyowango koroiossi, kuzoa hasiri nafsiyango, na ku zoa hatiriša usimawango, kuamba sikaihoa ku fania higa. Kua utu hiu mazumbe azihewa mufiu, ku kahasa maulagi.

104. Ms. Ela amri hi inagomba bassi kua utu wa maulagi ?

Mz. Mulungu avokahasa maulagi, uzihensa ku-hu-mañisa sina ra maulagi gossi, naro uhasidi, na maheho, na koro, na mafierero. Mulungu unatara higa gossi za maulagi, unaheha nago muno.

105. Ms. Kua utu hiu ganatoša, hukissa-mu-ulaga muyawehu ?

Mz. Kaga-toša kamarre. Mulungu kua maalamusige unaalamula husuda, maheho na koro, unalonda suisui ku hensa muyawehu za nafsisehu, ku-m-fumurira, ku-mu-hendera salama na uolofu, na rehema, na wizo, ku vungusa na kahasa hasaraye za haidimafio, na ku-a-hendera wizo maaduighu.

106. Ms. Amri ya fungahe inalonda-ze ?

Mz. Suisui ku tara usinsi ossi

za ovio laaniwa ni Mulungu, suisui kua moyowehu kua heha nao, ku rinda mazuko, hebbu hukikala kua upore wa malosi, vamenga na muđe, hebbu hukikala vassivo muđe.

107. Ms. Ela Mulungu kua amri hi unakahasa usinsi bassi, hebbu kitu kirriđo karakara na usinsi?

Mz. Unalonda suisui kua ueruve na mazuko ku rinda muiriwehu na moyowehu; hakika sao embiri ni masagaloga Roxo Takatifu. Kua utu hiu unakahasa kasi isiozuka, maloli, neno, na maaso, na malondo, na kulla kitu ki-m-fuhađo mutu ku henda usinsi.

108 Ms. Mulungu unalonda-ze kua amri ya nane?

Mz. Ka-i-kahasa bassi maio na mavoko gagosirrimioa ni mazumbe; ela ariđoiha Mulungu maio, endeđo kulla kitu đî, hu-mu-henderađo muyawehu ku guira maliye, hebbu kua magniagnanio, hebbu kua uerefu óóonekana za karakara na hakki, hebbu kua kipimo kissiđo golo-ka na kissiđo kala na mawe ga saafi; kua mukono mui wa ku pimira, na kua kia đî, na kua feda embî;

kua ku lafia feida nengi ya deni, na kua witu wingine viossi wirifio kahasoa ni Mulungu. Doyo kahiri kizikahasoa, na kulla mabanangiko ga mavazi ga Mulungu kua bulle vassivo utu.

109. Ms. Ela Mulungu unagomba-ze kua amri hino?

Mz. Mimi ku ongesa feida ya muyawango kua kulla engufusango-na kua kulla kitu dizo—mimi ku-mu-hendera, za nihensafio mutu mungine ku-ni-hendera kahiri; mimi ku kuta masaka kua kasi ya maihogango na kuria mukahe wa nafsiyango, gu idima ku-a-vuisa adia masakanimuao.

110. Ms. Amri ya kenda inalonda-ze?

Mz. Mimi nisirehe usuhuda wa urongo zulu ya mutu arie ossi, nisigaluse neno ra mutu; nisigombe wî zulu ya mutu mumenga kua mutu mungine, nisi-mu-hukane kamarre; nisi-mu-alamule mutu nisizamboe ku yeya mamboge muno; mimi ni rade, nizuve kulla gissi ya urongo na uerefu ukalao kasi na mali ya Setani, koro ya Mulungu kussa-ni-

ẓira ; kua maalamusi na witu viossi wingine mimi nihense ǰeri, nigombe kua neno rigolokaro, nimanise, nirinde, niongese heŝima na zina rizo ra muyango za niidimafio.

111. Ms. Amri ya kumi inalonda-ze ?

Mz. Malondo mai madide hebbu maaso mai gahehago na amri menga ya Mulungu gasienǰire moyonimuehu kamarre ; ela suisui maǰira gossi kua moyowehu huhehe na dambi sossi, na furahayehu na malondogehu gossi gakale kua sedeki ossi bassi.

112. Ms. Ela atu aouya kua Mulungu anaidima ku timisa amri hisi sossi kua kamiri ?

Mz. Kaidima. Hakika ya atu aziopata deraḍa bomu ya utakatifu kahikahi ya urumengu hiu, ana muanso udide wa utimisi wa amri sa Mulungu, ela kua kasidi ossi ya moyowao anaansa kua golossa na ku erekesa maenensigao za amri sossi sa Mulungu, si bassi za amri menga.

113. Ms. Ela kuani Mulungu uzi-hu-onia muno, na kuamba mutu

kaidima ku-si-timisa kahikahi ya urumengu hiu ?

Mz. Utu wa mozi ni hiu : suisui ziku kua ziku siada ku mania maofugehu, na siada ku londa maussogao na sedeki ya Xristos. Utu wa viri ni hiu; suisui ziku sossi ku henda ḏuhudi ku foya muno kua Mulungu ku pata nêma ya roxo ya Xristos, suisui ziku kua ziku kua windi ku hendoa avia za karakara ya Mulungu, hatta hundavo pata m'iṣo wa ukamiri, hovosira usima hiu.

KUA UTU WA MAṢALO.

114. Ms. Kua utu wani Muxristiano unalonda ku ṣala ?

Mz. Hakika ya maṣalo ni fungu bomu ra ṣukuru ambayo kuamba Mulungu unalonda kuehu. Je uzihendà matumaini ku-a-va nêma na Roxo Takatifu atu ossi a-m-foyao, a-m-ṣukuruo moyoni muao.

115. Ms. Ela maṣalo gahensẹrago Mulungu, gasikiroago kuakwe, ganalondoa ku kala gissi iani ?

Mz. Hu-m-foye Mulungu mumenga, arie na ǰeri, aye-zi-funula kua nenore, hu-mu-ihe kua moyowehu kua kitu ðoðoamuloa ðossi, ku-m-manisa muno malondogehu na sumasisehu, ku zeresa nafsisehu emberre sa ussowe uogofiao. Na lufulo hilu ku ongesoa engufu, uzihu-va suisui kahiri matumaini kahikahi ya nenore, ku sikira kua ǰeri mafogogehu, si kua utu wa kihendo ða nafsisehu, ela kua huða ya B'anawehu Yesus Xristos.

116. Ms. Mulungu uzi-hu-amula-ze suisui ku foya kuakwe?

Mz. Malondogehu gossi ga muiriwehu na roxoyehu, B'anawehu Yesus Xristos muniewe za hu-oniafio suisui, avo-hu-funsia ku-m-foya.

117. Ms. Naye unagomba-ze?

Mz. Babawehu urie embinguni,
Zinaro rizuke.
Uzumbeo uze.
Malondogo gakale ziini,
Za gafiokala embinguni.
Huve suisui ðakuriaðehu,
Ði-hu-toŝaðo rero.
Ussire suisui maigehu,
suisui kahiri za huussirafio atu a-

kossao zuluyehu.

Si-hu-bumire magesoni,
Ela-hu-okole suisui wiini.

Hakika ni wako uzumbe, na engufu, na ubomu karre na karre. Amen.

118. Ms. Kuani Xristos uzi-hu-amurira ku-mu-iha Baba, huki-m-foya Mulungu?

Mz. Xristos uzilonda, oga na maegemero kua Mulungu, ku kala lufulo lua moyowehu u-m-foyao Mulungu, za wihamirafio anàe. Mulungu kua Xristos uzikala Babawehu, kua utu hiu ka-hu-kahala kamarre witu hu-wi-foyafio kuakwe kua imani ensima, babasehu sa muiri kahiri za asifio kahala witu via zi.

119. Ms Kuani kugomba: urie embinguni?

Mz. Suisui kussa tara ubomu wa Mulungu za mambo ga zi, nasui ku tumaini witu viossi via muiriwehu na roxoyehu mua engufu ya Mulungu, iidimayo kulla kitu.

120. Ms. Foyo ra mozi rina-gom-ba-ze?

Mz. Zinaro rizuke-za kuamba: kissidozamboe kulla kitu kuza, hu-

ve suisui ku-ku-mania ue kua wizo, engufuyako, iidimayo witu viossi, akiliyo, uzóo, sedekiyo, rehemayo na jeriyo; nasui kua kasiso sossi ku-ku-tara za ovio zuka, ku-ku-hemidi na ku-ku-hešimu. Hu-vé-sui kahiri, sino ku erekesa, ku golossa usimawehu, maasogehu, manenogehu na kasisehu sossi hivi, zinaro kua utu wehu kutsa hukanoa, ela ku hešimiwa na ku hemidiwa bassi.

121. Ms. Foyo ra viri rinagomba-ze?

Mz. Uzumbewe uze-za kuamba: kua nenoro na roxoyo huguire suisui hivi, hatta moyowehu ziku kua ziku ku henda mahensogo kua windi. Rinda, ongesa Kiriakiyo. Bananga kasi sa Šetani sossi, na engufuse sossi siimaso zulu ya makutanogo; funsa mašauiri mai gossi gahendoago zulu ya nenoro rizukaro-hatta undago kuza m'išo wa uzumbeo, na uwe undovokala ossi na kua viossi.

122. Ms. Foyo ra tahu rinagomba-ze?

Mz. Malondo go gakale ziini, za

gazofio kala embinguni-za kuamba: hu-ve-suisui na atu ossi ku kania malondogehu, na sui vassivo sāka ku guira bassi mahensogo garigo mazo; na atu ossi ku timisa kasi sa maihogao kua furaha, malaïka ario embinguni za ahendafio kua maǰira gossi.

123. Ms. Foyo ra enne rinagomba-ze?

Mz. Hu-ve-suisui ďakuriaďehu, ki-hu-tošaďo rero-za kuamba: hu-ve suisui malondo gossi ga muiri, suisui ku mania kua higa, uwe bassi ku kala kissima ďa witu wizo viossi, sumasisehu na mašakagehu, na mavazigo gossi kussa hama kuehu, uwe ukissa-hu-ongesera barakayo; nasui kua utu hiu kussa tumaini kamarre kua kiumbe kimenga ela kuako heďeyo.

124. Ms. Foyo ra zano rinagomba-ze?

Mz. Hu-ussire suisui maigehu, suisui kahiri za huussirafio atu akossao zuluyehu-za kuamba: kua utu wa milazo ya Xristos, si-hu-tarire suisui dambisehu na maofugehu gossi, suisu kahiri, za huzofio-

kubali nêmayo endanimuehu, ku henda kasidi bomu ku ussira dambi muyawehu aye-i-henda zuluyehu.

125. Ms. Foyo ratandahu rinagomba-ze?

Mz. Si-hu- bumire magesoni, ela hu-okole suisui wiini- za kuamba: suisui kua moyowehu huna manionge mabomu, hatta kahuidima kuima sâ menga, hakika ya maaduigehu niabomu, endeo Šetani, na urumengu na muiriwehu-ao kariđa ku šindana nasui maǰiro gossi. Kua utu hiu ue hu-rinde, hu-bume suisui engufu kua Roxo Takatifu, suisui kuidima ku-a-simamira kua kani bomu, suisui kutsa bua kua mapigano higa ga roxo, ela ku šinda mišoni maaduigehu hia ossi.

126. Ms. Mašalo higa ganasira gissi iani?

Mz. Hakika ni wakò uzumbe, na engufu, na ubomu karre nạ karre-za kuamba: suisui hunafoya witu hivi viossi kuako, hakika uwe ni zumbewehu aidimaye kulla kitu, unaidima, unahensa ku-hu-va.sui sui kulla kitu đizo; zinarakò muniewe bassi, si zinarehu ku hemidi-

wa milele.

127. Ms. Neno hiri "amen" maanaye nini?

Mz. Amen-za kuamba: maneno higa gakale ǰeri; mimi namania moyonimuango, maŝalogango kua ǰeri gazisikiroa ni Mulungu, za nizifioga-foya kua-kwe. Amen!

M'ISO WA KATĖXISMO.

MAŜALO ATEMBE.

1) Mamaniso ga wî.

Hewe Babawehu uidimaye kulla kitu, uhendaye rehema bomu. Suisui za gṇonsi ao angamika huzi riḑa enǰirayo, huzi kossa muno. Suisui huzitua maŝauiri na malondo ga moyowehu za wissofio hu-hamira suisui kamorre. Huzi halifu amuriso soso zuka? Ka hu-kahenda kitu kirriḑo hu-hamira ku henda; ela huzihen-

da kitu kissido hu hamira ku ki-henda. Nasui kahuna wizo kua roxoyehu. Ela hewe Baba hu-hendere suisui rehema-hakika suisui atu ai na anionge muno. Suganikire suisui huambao kuamba huna manisa maigehu emberreso. Hu-okole suisui huziutao, za ovio-a-henda matumaini atu ossi kua Yesus Xristos B'anawehu. Kua utuwe, hewe Babaurio na rehema bomu, hu-vesuisui hangu hikara ku sagala kua venensi na usima uzo, na usadiki na uzukao, zinaro takatifu ku hemidiwa milele. Amen.

II. MAŠALO GA DIRAMUKO.

Hewe Babawehu urie embinguni!

Hewe mulungu uidimayo kulla kitu, usagalaye milele na milele: kua wizo uzi-hu-reha suisui hatta muanso wa ziku hi-kua utu hiu huna-ku-hemidi uwe. Huna-ku-foya muno, uwe kua engufuso bomu ku-hu-rinda suisui réro kussa bua uha-

lifuni, kussa angamika magesoni. Huna-ku-foya uwe, kasisehu sossi ku kala karakara na malondogo na manenogo, nasui maḏira gossi ku henda witu wirifio goloka emberre sa ussoo kua B'anawehu Yesus Xristos. Amen.

III. MAS̄ALO GA ZILONI.

Hewe B'anawehu, huna-ku-foya uwe, ku hu-enḏisira suisui mulun gasa kahikahi ya kisaḏehu. Kua rehemaso bomu hu-rinde suisui usiku hiu mua mambo garigo maofu, ga-hu-ogofiago gossi kua utu wa manao wa heḏeye, kua utu wa mahensi ga muokosiwehu Yesus Xristos. Amen.

IV. KUA MAḎIRA GA KU HENDA KASI.

Hewe Babawehu, kua nêmayo na reliemayo hu-temere embenesehu kua kasi hi na witu viossi hu-vi

hendafio. Hu-aouise suisui gapindi gossi kua engufuso, suisui ku hesimu na hemidi zinaro kua muanso, kahikahi na miso wa kasisehu sossi, nasui misoni kua rehemayo ku pata usima wa milele kua B'anawehu Yesus Xristos. Amen.

V. MASALO GAHENDOAGO KUA UTU WA MAZUSO GA MOYO.

Hewe mulungu aidimaye mambo gossi. Moyo ossi wa mutu ni huasu emberreso, na malondo gossi gamanikana kuako; kavana feraga hebbu sirri emberreso. Zusa maaso gossi ga moyowehu kua Roxo Takatifu, suisui ku-hensa uwe kua mahensi ga kamiri za wi-hu-hamirafio, ku hesimu zinaro rizukaro, kua Xristos B'anawehu. Amen.

VI. KUA UTU WA MAMBO GOSSI GA ATU.

Hewe mulungu mumbazi na murindazi wa atu ossi. Suisui kua moyo emdide huna-ku-foya kua utu wa mambo gossi ga atu. Uwe ku hensa, ku onia kabila sossi sa atu enjirayo na uokofúo u-a-okosáo. Kua undi huna-ku-foya kua utu wa xeri ya kiriakiyo katoliko. I-longose, imiliki kua Roxoyo embizo hivi hatta atu ossi aoihoa Axristiano ku enjira enjira ya jeriyo, ku enenda kua hio, na ku rinda imani kua uširika wa Roxo, na kua lugue lua salama, na kua sedeki ya usima. Suisui huna-ku-vokera, hewe Baba, atu ossi ao sirrimioa kua muiriwau, moyo wao na mambogao-uhense ku huris na ku longosa ao ossi za malondagao ga luakwe luakwe; a-ve ao saburi ya moyo kua sumasisao-a-okose to mua ufumfuwao. Na higa gossi kua utu wa Yesus Xristos. Amen.

VII. ŠUKURU.

Hewe mulungu aidimaye kulla kitu!

Hewe Baba wa rehema sossi!

Suisui ahumikio anionge kua moyowehu huna-ku-sūkuru kua utu wa uzoo na mahensigo gossi, uzigo ga-hu-hendera suisui na atu ossi. Huna-ku-sūkuru kua utu ogo-huumba ogo-hu-rinda suisui, na kua utu wa barakayo iossi kua undi huna-ku-hemidi kua utu wa mahensigo gasigo pimika, kua utu wa uokofu wa urumengu, oofunuloa kua Yesus Xristos B'anawehu; kua utu wa makubalio gossi ga wema na kua utu wa matumaini ga ubomu na kimete da milele. Hu-ve suisui mamanio mazo ga rehemaso sossi, moyowehu ku-ku-sūkuru vassivo ulongo, nasui ku ika luasu hemdiyo, si bassi kua milomoyehu, ela kahiri kua usima wehu, nasui ku ku-va uwe moyowehu ku-ku-humikira, ku enenda emberre sa ussoo kua uzuko na sedeki majiragehu gossi kua Yesus Xristos B'anawehu. Kuakwe na kuako, na kua Roxo Takatifu ukale ubomu na hemdi iossi milele na milele, Amen.

VIII. NENO RA MULUNGU ROROKARASOA.

Hewe muluugu uiđimaye witu viossi. Hu-ve-suisui nêmayo, neno-ro rossi huzirorisikira rero kùa masikiro ga muiriwehu, ku nialoa hivi moyonimuehu, hatta ku reha tundo sa usima uzo, zinaro ku he-šimiwa ku hemidiwa, Amen.

IX. KUA UTU WA ZUMBE.

Hewe yehova Babawehu wa em-binguni, urie na ubomu na engufu, zumbe ya mazumbe, B'ana wa ma-bana, uwe heđeyo unamiliki zulu ya mazumbe ossi. Usagalaye kihini-muako unalola atu ossi asagalao zu-lu ya zi. Kua moyowehu hunafoya, uwe kua nemayo ku-m-lola zumbe-wehu. Mu-izase Roxoye Takatifu, ie ku egemera mahensigo gossi, na ku enenda kua enjirayo majira gossi. Mu-izase, mu-fuike kivaziđo đa em-binguni. Mu-ike kua xeri na kua un-đi wa witu ziku nengi. Mu-ve engu-fu ya ku šinda maaduige gossi, na ůsiha hiu ovo mala, mu-enjise fu-raha na xeri ya milele kua Yesus Xristos. Amen.

VIUO VIA NENO RA MULUNGU RIIHOARO BIBLO,

NI HIVI :

I. Viuo via uahadi wa karre :

1. Ɗuo ɗa mozi ɗa mose-kiihoaɗo Genesis.
2. Ɗuo ɗa viri ɗa mose-kiihoaɗo Exodus.
3. Ɗuo ɗa tahu ɗa mose-kiihoaɗo Levitikus.
4. Ɗuo ɗa enne ɗa mose-kiihoaɗo Numeri.
5. Ɗuo ɗa zano ɗa mose-kiihoaɗo Deuteronomium.
6. Ɗuo ɗa Yosua.
7. Ɗuo ɗa Aalamusi.
8. Ɗuo ɗa Rut.
9. Ɗuo ɗa mozi ɗa Samueli.
10. Ɗuo ɗa viri ɗa Samueli.
11. Ɗuo ɗa ɱozi ɗa mazumbe.
12. Ɗuo ɗa viri ɗa mazumbe.
13. Ɗuo ɗa ɱozi ɗa Xronika.

14. Ɗuo ɗa viri ɗa Xronika.
15. Ɗuo ɗa Esra.
16. Ɗuo ɗa Nehemia.
17. Ɗuo ɗa Ester.
18. Ɗua ɗa Hiob.
19. Ɗuo ɗa Matehila.
20. Ɗuo ɗa Mišle.
21. Ɗuo ɗa Kohelet.
22. Ɗuo ɗa Himno Bomu.
23. Ɗuo ɗa Yeṣaiya muprofeta.
24. Ɗuo ɗa Yeṛemia muprofeta.
25. Ɗuo ɗa Viriro via Yeṛemia.
26. Ɗuo ɗa Heskieli muprofeta.
27. Ɗuo ɗa Danieli muprofeta.
28. Ɗuo ɗa Hosea muprofeta.
29. Ɗno ɗa Yoeli muprofeta.
30. Ɗuo ɗa Amos muprofeta.
31. Ɗuo ɗa Obadia muprofeta.
32. Ɗuo ɗa Yona muprofeta.
33. Ɗuo ɗa Mixa muprofeta.
34. Ɗuo ɗa Nahum muprofeta.
35. Ɗuo ɗa Habakuk muprofeta.
36. Ɗuo ɗa Zefania muprofeta.
37. Ɗuo ɗa Haggai muprofeta.
38. Ɗuo ɗa Zaxaria muprofeta.
39. Ɗuo ɗa Maleaxi muprofeta.

II. VIUO VIÀ UAHADI UVIA.

1. Evangelio ya Matteos.
2. Evangelio ya Markos.
3. Evangelio ya Lukas.
4. Evangelio ya Yohannes.
5. Duo ða makasi ga Aapostolo.
6. Waraka wa Paulos muapostolo kua Aromani.
7. Waraka wa mozi wa Paulos kua Akorinti.
8. Waraka wa viri wa Paulos kua Akorinti.
9. Waraka wa Paulos kua Agalati.
10. Waraka wa Paulos kua Aefesi.
11. Waraka wa Paulos kua Afilippi.
12. Waraka wa Paulos kua Akolossi.
13. Waraka wa mozi wa Paulos kua Atessaloniki.
14. Waraka wa viri wa Paulos kua Atessaloniki.
15. Waraka wa mozi wa Paulos kua Timoteos.
16. Waraka wa viri wa Paulos kua Timoteos.
17. Waraka wa viri wa Paulos kua Titós.

18. Waraka wa Paulos kua Filemon.
19. Waraka wa Paulos kua Aebrei.
20. Waraka wa Yakobos muapostolo.
21. Waraka wa mozi wa Petros muapostolo.
22. Waraka wo viri wa Petros muapostolo.
23. Waraka wa mozi wa Yohannes muapostolo.
24. Waraka wa viri wa Yohannes muapostolo.
25. Waraka wa tahu wa Yohannes muapostolo.
26. Waraka wa Yudas muapostolo.
27. Vuo da mafunulo ga Yohannes, hebbu Apokalipsis.

Hemidi, heshimu mungo wa kulla engufu;
Piga umiro vamenga na geshi ya zulu!
Sengerera!
Hewe kinanda uka,
Henda mulungu mumvera.

00065182

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 17 February, 2016